

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 24/11/2023

Αρ. πρωτ.: 2238

Ταχ. Δ/ση: Λεωφ. Αθηνών 54-56, ΤΚ: 10441
Πληροφορίες: Θ. Θεοδωρόπουλος, Θ. Κλεφτογιάννης,
Α. Πόλλη, Θ. Χαραλαμπίδου
E-mail: atheodoropoulos@mou.gr, t.kleftoyannis@mou.gr
apolli@mou.gr, pcharalabidou@mou.gr
Τηλέφωνα: 2105275249, 2105275068,
2105275065, 2105275228

Θέμα: Τροποποίηση της υπ' αριθ. 3597/15.9.2021 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής του υπο-Μέτρου 2.1 “Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών στο γεωργικό τομέα – Στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών” του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ)» (Β' 4363).

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
  - α) Του ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις» (Α' 265) και ιδίως της παραγράφου 2 του άρθρου 69 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και κάθε φορά ισχύει.
  - β) Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 (Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
  - γ) Του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 45).

- δ) Του ν. 3508/2006 «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 249), και ιδίως του άρθρου 3 αυτού.
- ε) Του ν. 4792/2021 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και λοιπές διατάξεις» (Α' 54) και ιδίως του άρθρου 20 αυτού.
2. Τους κανονισμούς:
- α) (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- β) (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου και ιδιαίτερα το άρθρο 15 αυτού.
- γ) (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου και ιδιαίτερα τα άρθρα 12, 13, 14 και 15 αυτού.
- δ) (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου.
- ε) κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
- στ) εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και ιδιαίτερα το άρθρο 7 αυτού.

- ζ) εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση και ιδιαίτερα το άρθρο 55 αυτού.
- η) εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 834/2014 της Επιτροπής της 22ας Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης της κοινής γεωργικής πολιτικής.
- θ) (ΕΕ) αριθ. 2017/2393 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και (ΕΕ) αριθ. 652/2014 για τη θέσπιση διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών που αφορούν, αφενός, τη διατροφική αλυσίδα, την υγεία των ζώων και την καλή μεταχείριση των ζώων και, αφετέρου, την υγεία των φυτών και το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό και ιδιαίτερα το άρθρο 1 αυτού.
- ι) (ΕΕ) αριθ. 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022.
- ια) (ΕΕ) αριθ. 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

- ιβ) (ΕΕ) αριθ. 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
3. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α΄ 138).
  4. Το π.δ. 40/2021 «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α΄ 100).
  5. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων.» (Α΄ 130).
  6. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.» (Α΄ 131).
  7. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α΄ 130) - Μεταβατικές διατάξεις.» (Α΄ 139).
  8. Την υπ' αριθ. 282966/9.7.2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (Β΄ 1205).
  9. Την υπ' αριθ. 104/7056/21.1.2015 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Β΄ 147), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
  10. Την υπ' αριθ. 1065/19.4.2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» (Β΄ 1273), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
  11. Την υπ' αριθ. 163/13692/25.1.2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός λεπτομερειών εφαρμογής του Συστήματος Παροχής Συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε εφαρμογή του καν. (Ε.Ε.) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου» (Β΄ 267 και 590), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
  12. Την υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (Β΄ 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (Β΄ 1822) υπουργικής απόφασης “Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων”» (Β΄ 5968), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

13. Την υπ' αριθ. 2618/13.10.2022 κοινή απόφαση των Υφυπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027.» (Β' 5375).
14. Την υπ' αριθ. 519/135068/5.5.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός οριζοντίων θεμάτων για την εφαρμογή των παρεμβάσεων άμεσων ενισχύσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 και το Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027» (Β' 3071).
15. Την υπ' αριθ. 1313/178948/9.6.2023 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εφαρμογή του καθεστώτος της Αιρεσιμότητας σε εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τους άλλους κανονισμούς» (Β' 3777) και ιδίως την παράγραφο 1 του άρθρου 15 αυτής.
16. Την αριθ. οικ. 1606/9.6.2023 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων (ecoschemes) του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) καθώς και ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων και των δράσεων του Υπομέτρου 10.1 “Ενίσχυση για γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υποχρεώσεις” και Μέτρου 11 “Βιολογική Γεωργία” του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022.» (Β' 3778), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
17. Την υπ' αριθ. 3495/17.8.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Διονύσιο Σταμενίτη» (Β' 5114).
18. Την αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014–2020.
19. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ιδίως το σημείο 8.2.2. «Μ02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση (άρθρο 15)», όπως κάθε φορά ισχύει.
20. Την αριθ. 74/2020 γνωμοδότηση του Τμήματος Στ' του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο ερώτημα που διατυπώθηκε με το έγγραφο με αριθ. πρωτ. 3835/24.5.2019 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων – Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ – Μονάδα Παροχής Γεωργικών Συμβουλών, περί της διαδικασίας επιλογής δικαιούχων του υπο-Μέτρου 2.1 και η οποία έγινε δεκτή από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
21. Την αριθ. 2938/25.10.2023 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.

22. Την αριθ. 59368/3.11.2023 σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ.
23. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την τροποποίηση της αριθ. 3597/15.9.2021 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής του υπο-Μέτρου 2.1 “Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών στο γεωργικό τομέα – Στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών” του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ)» ως εξής:

Άρθρο 1

Τροποποίηση άρθρου 4

Οι περ. 13 και 14 του άρθρου 4 αντικαθίστανται ως εξής:

«13. Ενεργός γεωργός: σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της υπ’ αριθ. 104/7056/21.1.2015 υπουργικής απόφασης (Β’ 147), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ή στο άρθρο 4 της υπ’ αριθ. 519/135068/5.5.2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 3071).

14. Νέος γεωργός: σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 31 της υπ’ αριθ. 104/7056/21.1.2015 υπουργικής απόφασης (Β’ 147), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει ή στο άρθρο 4 της υπ’ αριθ. 519/135068/5.5.2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 3071) ή/και δικαιούχος του υπο-Μέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του ΠΑΑ ή της παρέμβασης Π3-75.1 «Εγκατάσταση νέων γεωργών».».

Άρθρο 2

Τροποποίηση άρθρου 5

Οι παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Αρμόδια Διαχειριστική Αρχή για τη διαχείριση και υλοποίηση του ΠΑΑ είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ (εφεξής ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 19 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α’ 61), όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (εφεξής ΕΦΔ) για το υπο-Μέτρο 2.1 του ΠΑΑ είναι η Μονάδα Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Γεωργικών Συμβουλών της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (εφεξής Μονάδα ΕΚΓΣ της ΕΥΕ ΠΑΑ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 3 της υπ’ αριθ. 2618/13.10.2022 κοινής υπουργικής απόφασης (Β’ 5375), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4. Αρμόδια αρχή για την εποπτεία, το συντονισμό και τον έλεγχο του ΣΠΣΓΕ είναι η Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής, Τεκμηρίωσης & Διεθνών Σχέσεων της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), σύμφωνα με το άρθρο 5 της υπ' αριθ. 163/13692/25.1.2018 υπουργικής απόφασης (Β' 267 και 590), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.».

Άρθρο 3

Τροποποίηση άρθρου 6

1. Το τελευταίο εδάφιο της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:
«Σε αντίθετη περίπτωση, το υπερβάλλον έκτακτο προσωπικό ΓΣ δεν υπολογίζεται στο δυναμικό του παρόχου και δεν μπορεί να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο του υπο-Μέτρου.».
2. Η περ. ε της παρ. 1 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:
«ε) Οι ΓΣ του υποψήφιου παρόχου πρέπει να διαθέτουν συμβουλευτική εμπειρία τουλάχιστον έξι μηνών έως και την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης ή έως και την ημερομηνία υποβολής από τον πάροχο αίτησης τροποποίησης που περιλαμβάνει τον συγκεκριμένο ΓΣ. Η συμβουλευτική εμπειρία τεκμηριώνεται με υποβολή βεβαιώσεων και άλλων δικαιολογητικών από τον πάροχο (εφόσον η εμπειρία αποκτήθηκε σε αυτόν) ή άλλο φορέα από τον οποίο προέρχονται (δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα, αυτοδιοίκηση και επιχειρήσεις της, Ανώτατα Εκπαιδευτικά και Τεχνολογικά Ιδρύματα / Α.Ε.Ι.-Α.Τ.Ε.Ι., επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, άλλοι ΦΠΓΣ) και για τον οποίο επίσης τεκμηριώνεται η συμβουλευτική, μελετητική ή συναφής δραστηριότητα. Σε περίπτωση αυτοαπασχόλησης απαιτούνται και βεβαιώσεις έναρξης επαγγέλματος. ΓΣ με λιγότερη συμβουλευτική εμπειρία δεν υπολογίζονται στο δυναμικό του παρόχου της περίπτωσης (δ) και δεν μπορούν να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο του υπο-Μέτρου.».

Άρθρο 4

Τροποποίηση άρθρου 7

Στους Πίνακες της παρ. 2 του άρθρου 7 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Στο 1ο ΠΑΚΕΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ (ΠΣ1) – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ή/ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΙΑ ΟΡΘΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΩΦΕΛΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ οι Δυνητικοί ωφελούμενοι αντικαθίστανται ως εξής:

«Ένεργοί γεωργοί με προτεραιότητα στους ηλικίας <55 ετών και στους δικαιούχους των δράσεων του μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα» και όσων δράσεων εξ

αυτών συνεχίζονται στο πλαίσιο παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ. Στο είδος Σ.1.3. δεν μπορούν να είναι ωφελούμενοι οι δικαιούχοι του Μέτρου 3 «Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων» του ΠΑΑ».

2. Στο 4ο ΠΑΚΕΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ (ΠΣ4) – ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, στα είδη συμβουλών με αριθμό Σ.4.1. και Σ.4.2. οι Δυνητικοί ωφελούμενοι αντικαθίστανται ως εξής:

«Ένεργοί γεωργοί με προτεραιότητα στους δικαιούχους του Μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα» και όσων δράσεων εξ αυτών συνεχίζονται στο πλαίσιο παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ και του υπο-Μέτρου 4.1 «Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις».

3. Στο 5ο ΠΑΚΕΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ (ΠΣ5) – ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ 10, 11, στο είδος συμβουλής με αριθμό Σ.5.1. οι Δυνητικοί ωφελούμενοι αντικαθίστανται ως εξής:

«Γεωργοί ενταγμένοι στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων με προτεραιότητα στους δικαιούχους των υπο-Μέτρων 11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους» και 11.2: «Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους» καθώς και των παρεμβάσεων Π1-31.9 «Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας» των οικολογικών προγραμμάτων (ecoschemes) και Π3-70-2.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους».

4. Στο 5ο ΠΑΚΕΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ (ΠΣ5) – ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ 10, 11, στο είδος συμβουλής με αριθμό Σ.5.2. οι Δυνητικοί ωφελούμενοι αντικαθίστανται ως εξής:

«Δικαιούχοι του Μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα» και όσων δράσεων εξ αυτών συνεχίζονται στο πλαίσιο παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ. Δεν μπορούν να είναι ωφελούμενοι οι δικαιούχοι των Δράσεων 10.01.04 «Μείωση γεωργικής ρύπανσης νερού – Δέσμευση Γ (Χλωρά λίπανση με φυτά εδαφοκάλυψης στις δενδροκαλλιέργειες)» και 10.01.08 «Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπτερων» και της δράσης 31.6-B «Συνέχιση εφαρμογής της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των λεπιδοπτέρων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)» της παρέμβασης Π1-31.6».

Άρθρο 5

Τροποποίηση άρθρου 8

1. Η παρ. 7 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η στήριξη χορηγείται στον δικαιούχο-πάροχο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων 18 έως και 22, και οι λεπτομέρειες ορίζονται στην πρόσκληση.».

2. Η παρ. 12 του άρθρου 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών προς μελισσοκόμους, καθώς αυτοί μπορούν να λαμβάνουν τεχνική υποστήριξη μέσω προγραμμάτων που ενισχύονται βάσει του άρθρου 55 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ή του κανονισμού

(ΕΕ) αριθ. 2021/2115 των Στρατηγικών Σχεδίων ΚΑΠ 2023-2027. Εξαιρούνται οι μικτές εκμεταλλεύσεις, όπου ο μελισσοκομικός κλάδος δεν είναι ο επικρατών και το περιεχόμενο των συμβουλών δεν θα αφορά σε καμία περίπτωση τη μελισσοκομία. Επίσης, δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ωφελούμενους, οι οποίοι λαμβάνουν συναφείς συμβουλευτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο προγραμμάτων που ενισχύονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/2115 των Στρατηγικών Σχεδίων ΚΑΠ 2023-2027. Ο ΕΦΔ σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες πραγματοποιεί διασταυρωτικούς ελέγχους ώστε να διασφαλιστεί η αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.».

3. Στο άρθρο 8 προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από ΓΣ των οποίων οι αμοιβές χρηματοδοτούνται από κάθε άλλη πηγή χρηματοδότησης.».

Άρθρο 6

Τροποποίηση άρθρου 14

1. Το τελευταίο εδάφιο της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το αίτημα τροποποίησης πρέπει να προηγείται του αιτήματος πληρωμής που αφορά δαπάνες που επηρεάζονται από την αιτούμενη τροποποίηση.».

2. Η περ. β της παρ. 1 του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της πράξης από τον ΕΦΔ, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην Απόφαση Ένταξης, στο Τεχνικό Δελτίο Πράξης στο ΟΠΣΑΑ και στο πληροφοριακό σύστημα υποστήριξης, ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κ.ά.)».

3. Οι περ. α και β της παρ. 2 του άρθρου 14 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης. Η μεταβολή του φυσικού αντικειμένου (αριθμού, είδους και κατηγορίας κόστους συμβουλών, εργαστηριακών αναλύσεων) δεν μπορεί να οδηγεί σε αύξηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού και του αριθμού συμβουλών της πράξης.

β) Μεταβολή στοιχείων (νομικής μορφής, επωνυμίας, νόμιμου εκπροσώπου, έδρας, εγκαταστάσεων κ.ά.), δυναμικού του δικαιούχου (αντικατάσταση, προσθήκη ή αφαίρεση ΓΣ) ή λοιπών στοιχείων της πράξης. Σε μεταβολές που αφορούν στοιχεία μητρώων ΓΣ και ΦΠΓΣ, θα πρέπει να έχει προηγηθεί χρονικά η ενημέρωση του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία της περίπτωσης 3 του άρθρου 10 της υπα 163/13692/25.1.2018 (Β' 267 και 590), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ώστε να διαπιστώνεται εάν επηρεάζονται οι προϋποθέσεις πιστοποίησής του.».

4. Η παρ. 3 του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Τα αιτήματα τροποποίησης και τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσής τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος, λαμβάνοντας ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης της υποβολής.».
5. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:
«Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης της πράξης και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της, μειούμενο κάτω από το ελάχιστο όριο βαθμολογίας ή σε βαθμό που να καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη.».
6. Στην παρ. 5 του άρθρου 14 προστίθεται πρώτο στοιχείο ως εξής:
«• Αύξηση της επιλέξιμης δαπάνης για συμβουλές και ταυτόχρονη μείωση της επιλέξιμης δαπάνης για εργαστηριακές αναλύσεις και αντίστροφα.».
7. Η παρ. 6 του άρθρου 14, αντικαθίσταται ως εξής:
«6. Μετά την εξέταση του αιτήματος τροποποίησης ο ΕΦΔ ενημερώνει εγγράφως τον δικαιούχο.».
8. Στο άρθρο 14 προστίθεται παρ. 8 ως εξής:
«8. Ο συνολικός αριθμός των αιτημάτων τροποποίησης από τον δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) σε ετήσια βάση, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας.».

Άρθρο 7

Τροποποίηση άρθρου 16

1. Η παρ. 5 του άρθρου 16 αντικαθίσταται ως εξής:
«5. Στην περίπτωση που προϋπάρχει και είναι σε ισχύ σύμβαση/συμφωνητικό για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μεταξύ παρόχου και γεωργού, π.χ. σύμβαση συναφθείσα στο πλαίσιο εφαρμογής του Μέτρου 11 – Βιολογική παραγωγή του ΠΑΑ, μπορεί να αναρτηθεί σαρωμένο αντίγραφο αυτής, μαζί με αυτή του υπο-Μέτρου 2.1.».
2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 16 αντικαθίσταται ως εξής:
«Ο πάροχος προβαίνει στην καταγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της εκμετάλλευσης του ωφελούμενου, στη διαπίστωση προβλημάτων της εκμετάλλευσης και των δυνατοτήτων βελτίωσης και προτείνει τα κατάλληλα δυνατά είδη συμβουλών, ένα εκ των οποίων για να παρασχεθεί κατά προτεραιότητα, διαμορφώνοντας το 1ο παραδοτέο προς τον ΕΦΔ.».
3. Η περ. ζ της παρ. 10 του άρθρου 16, αντικαθίσταται ως εξής:
«ζ) Κατά την κατάρτιση της προς παροχή συμβουλής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων (ecoschemes) του ΣΣ ΚΑΠ καθώς και ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων και των δράσεων του υπο-Μέτρου 10.1 και του Μέτρου 11 του ΠΑΑ, για την αποφυγή της εφαρμογής μη συμβατών γεωργικών

πρακτικών στα αγροτεμάχια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία οικ. 1606/9.6.2023 υπουργική απόφαση (Β' 3778), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.».

Άρθρο 8

Τροποποίηση άρθρου 17

Η περ. στ της παρ. 1 του άρθρου 17 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) Στην τήρηση των όρων επιλεξιμότητας και αξιολόγησης καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης και μέχρι την ολοκλήρωσή της.».

Άρθρο 9

Τροποποίηση άρθρου 18

1. Η παρ. 4 του άρθρου 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Μετά την οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής υποβολής, αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης πληρωμής ή υπογεγραμμένο αντίγραφο αυτής, όπως παράγεται από το πληροφοριακό σύστημα, λαμβάνει σχετικό πρωτόκολλο υποβολής από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ή τον φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα.».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η πληρωμή για κάθε συμβουλή γίνεται τμηματικά, ως ακολούθως:

- 1η πληρωμή, η οποία αντιστοιχεί στο 40% της στήριξης για τη συγκεκριμένη συμβουλή, μετά την υποβολή του 1ου παραδοτέου.
- 2η πληρωμή, η οποία αντιστοιχεί στο 30% της στήριξης για τη συγκεκριμένη συμβουλή, μετά την υποβολή του 2ου παραδοτέου.
- 3η πληρωμή, η οποία αντιστοιχεί στο υπόλοιπο 30% της στήριξης για τη συγκεκριμένη συμβουλή, μετά την υποβολή του 3ου παραδοτέου.».

3. Η παρ. 7 του άρθρου 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η πρώτη χρονικά αίτηση πληρωμής υποβάλλεται εντός χρονικού διαστήματος και προθεσμίας που ορίζεται σε σχετική ανακοίνωση του ΕΦΔ. Κάθε επόμενη αίτηση πληρωμής υποβάλλεται από τον δικαιούχο με την υλοποίηση μέρους της πράξης που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστο στο 10% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της πράξης, εκτός της τελευταίας πριν την ολοκλήρωση της πράξης. Σε κάθε αίτηση μπορούν να περιλαμβάνονται ταυτόχρονα πληρωμές συμβουλευτικών υπηρεσιών για τις οποίες έχει υποβληθεί τουλάχιστον το 1ο, το 2ο ή το 3ο παραδοτέο. Ο αριθμός των αιτήσεων πληρωμής δεν μπορεί να ξεπερνάει τις τρεις για κάθε έτος υλοποίησης.».

Άρθρο 10**Τροποποίηση άρθρου 19**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στη συνέχεια, αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης ανάκλησης ή υπογεγραμμένο αντίγραφο αυτής, όπως παράγεται από το πληροφοριακό σύστημα, λαμβάνει σχετικό πρωτόκολλο υποβολής από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ή τον φορέα στον οποίο εκχωρείται η αρμοδιότητα.».

Άρθρο 11**Τροποποίηση άρθρου 28**

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 28 αντικαθίσταται ως εξής:

«Λεπτομέρειες εφαρμογής μπορούν να διατυπωθούν με την έκδοση εγκυκλίων και της σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.».

Άρθρο 12**Τελικές διατάξεις**

Κατά τα λοιπά ισχύει η υπ' αριθ. 3597/15.9.2021 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής του υπο-Μέτρου 2.1 “Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών στο γεωργικό τομέα – Στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών” του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ)» (Β' 4363).

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ